

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 353/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 11445/2014, sp. zn. Rvp 11446/2014, sp. zn. Rvp 11447/2014, sp. zn. Rvp 11448/2014, sp. zn. Rvp 11449/2014 a sp. zn. Rvp 11450/2014 vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Co 31/2014, sp. zn. 6 Co 119/2014, sp. zn. 6 Co 81/2014, sp. zn. 6 Co 482/2014, sp. zn. 6 Co 331/2014 a sp. zn. 6 Co 453/2014 a jeho uzneseniami sp. zn. 6 Co 31/2014, sp. zn. 6 Co 119/20147, sp. zn. 6 Co 81/2014, sp. zn. 6 Co 482/2014, sp. zn. 6 Co 331/2014 a sp. zn. 6 Co 453/2014 z 27. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11445/2014, sp. zn. Rvp 11446/2014, sp. zn. Rvp 11447/2014, sp. zn. Rvp 11448/2014,

sp. zn. Rvp 11449/2014 a sp. zn. Rvp 11450/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11445/2014.

Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 8. septembra 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 11445/2014, sp. zn. Rvp 11446/2014, sp. zn. Rvp 11447/2014, sp. zn. Rvp 11448/2014, sp. zn. Rvp 11449/2014 a sp. zn. Rvp 11450/2014, ktorými namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Co 31/2014, sp. zn. 6 Co 119/2014, sp. zn. 6 Co 81/2014, sp. zn. 6 Co 482/2014, sp. zn. 6 Co 331/2014 a sp. zn. 6 Co 453/2014 (ďalej len „napadnuté konania“) a jeho uzneseniami sp. zn. 6 Co 31/2014, sp. zn. 6 Co 119/2014, sp. zn. 6 Co 81/2014, sp. zn. 6 Co 482/2014, sp. zn. 6 Co 331/2014 a sp. zn. 6 Co 453/2014 z 27. mája 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobkyne v konaniach vedených Okresným súdom Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorých je rozhodovanie o náhrade majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ktorý je teda súčasne súdom, ktorý sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobil.

Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkami, proti ktorým podala sťažovateľka odvolania. Následne jej okresný súd vyrubil uzneseniami za podané odvolania súdny poplatok 20 €, podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov [príloha zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)]. Proti uzneseniam okresného súdu o povinnosti zaplatiť súdny poplatok podala sťažovateľka odvolania. Krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil rozhodnutia okresného súdu o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolania.

Podľa názoru sťažovateľky *„postupom v odvolacom konaní a napadnutým rozhodnutím odvolací súd porušil základné práva sťažovateľa (urobil tak tiež okresný súd, ktorého rozhodnutie mal revidovať odvolací súd):*

- právo na súdnu ochranu zaručené čl.46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
- právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje takto:

«Sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Sťažovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie... Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatnené nie je podanie odvolania. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov... V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Sťažovateľovi bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoSP“) uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky.»

Sťažovateľka poukázala i na rozsudok «Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007, cit: „Za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov), sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy.“ (rozhodnutie pre lepšiu orientáciu v prílohe prikladáme). A ďalej: Analogické určovanie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy, pretože v zmysle článku 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, a ak zákon o súdnych poplatkoch ukladá poplatkové povinnosti, musia byť tieto povinnosti stanovené jasne a jednoznačne. Pokiaľ tomu tak nie je, zodpovedá ústavne konformnému výkladu zákona o súdnych poplatkoch záver rešpektujúci zásadu „v pochybnostiach v prospech poplatníka“, t. j. záver, že poplatková povinnosť v týchto prípadoch nevznikla.».

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že „podľa ust. § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. (zákon ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony) a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k) ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej

nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví, že postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Co 31/2014, sp. zn. 6 Co 119/2014, sp. zn. 6 Co 81/2014, sp. zn. 6 Co 482/2014, sp. zn. 6 Co 331/2014 a sp. zn. 6 Co 453/2014 a jeho uzneseniami sp. zn. 6 Co 31/2014, sp. zn. 6 Co 119/2014, sp. zn. 6 Co 81/2014, sp. zn. 6 Co 482/2014, sp. zn. 6 Co 331/2014 a sp. zn. 6 Co 453/2014 z 27. mája 2014 bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, označené uznesenia krajského súdu zruší, veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spojeniu vecí na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia)

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11445/2014, sp. zn. Rvp 11446/2014, sp. zn. Rvp 11447/2014, sp. zn. Rvp 11448/2014, sp. zn. Rvp 11449/2014 a sp. zn. Rvp 11450/2014, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky, krajského súdu a charakter rozhodnutí, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu (bod 2 výroku tohto uznesenia)

Sťažovateľka sťažnosťami namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, ktorými tento súd v odvolacom konaní potvrdil uznesenia súdu prvého stupňa o povinnosti sťažovateľky zaplatiť súdny poplatok, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Z hľadiska predmetu sporu ide v pôvodných konaniach o prípady posudzované ako tzv. bagateľné veci (sťažovateľka bola zaviazaná na zaplatenie súdneho poplatku v sume 20 €). Za daných okolností už samotný predmet sporu v napadnutých konaniach zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažností už pri jej predbežnom prerokúvaní. Ak totiž Občiansky súdny poriadok vylučuje u tzv. bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie (IV. ÚS 358/08).

Napriek uvedenému ústavný súd považuje za vhodné vyjadriť sa k napadnutým uzneseniam aj z vecného hľadiska. V tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej

moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeho postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon.

Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 9. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľka v sťažnostiach predovšetkým namieta, že krajský súd nesprávne aplikoval ustanovenie prílohy [sadzobník súdnych poplatkov položka 7 a) zákona o súdnych poplatkoch], čím malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia napadnutých rozhodnutí krajský súd uvádza:

«... Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa

vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Ako neopodstatnenú vyhodnotil odvolací súd prvú odvolaciu námietku navrhovateľa, že napadnuté uznesenie okresného súdu neobsahovalo odôvodnenie. Z obsahu uznesenia nepochybne vyplýva, že toto tvrdenie navrhovateľa, nie je pravdivé, pretože uznesenie okresného súdu v písomnom vyhotovení obsahovalo odôvodnenie ako oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu „odôvodnenie“ a odôvodnenie sa nachádzalo aj vo výrokovej časti uznesenia, takže z uznesenia bolo jednoznačne zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky. Nie je preto pravdivé tvrdenie navrhovateľa, ktoré uviedol v odvolaní, že uznesenie neobsahuje odôvodnenie».

V ďalšej časti odôvodnenia krajský súd argumentuje:

„K námietke navrhovateľa, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú dovolanie, odvolací súd uvádza, že tento výklad navrhovateľa odporuje ustanoveniam zákona o súdnych poplatkoch a to ustanoveniu § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal dovolanie, § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním dovolania a § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Takýto výklad navrhovateľa je účelový, v rozpore so zákonom i jeho účelom, pretože vedie k záveru, že v podstate väčšina odvolacích konaní by nepodliehala súdnemu poplatku, keďže poplatková povinnosť za dovolanie voči žiadnej zo špecifických vecne formulovaných žalôb (okrem všeobecných žalôb - návrhov uvedených v položke č. 1 vychádzajúc z poznámky 3 k položke 1) v sadzobníku súdnych poplatkov

uvedená nie je. Rozhodnutím okresného nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku, ako sa domnieva navrhovateľ, ale len k aplikácii ustanovení zákona o súdnych poplatkoch. Za nenáležitý považoval odvolací súd aj poukaz navrhovateľa na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 39/2007, pretože z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, stanovená bola. Okrem toho podľa druhej vety § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, poplatok podľa rovnakej sadzby (v tomto prípade podľa položky 7a sadzobníka) sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Toto pravidlo sa opakuje i v poznámke č. 3 k položke č. 1 sadzobníka, podľa ktorého poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch oslobodené od poplatku, avšak od 01. 10. 2012 bolo predmetné ustanovenie zrušené. Odvolací súd poukazuje na prechodné ustanovenie § 18ca zákona o súdnych poplatkoch a k odvolacej námietke uvádza, že v prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Odvolacie konanie v danej veci začalo podaním odvolania dňa 03. 12. 2013, ide teda o súdny poplatok za konanie (odvolacie konanie) začaté až po 30. 09. 2012, nejde ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2014 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch). Aj keď samotné konanie začalo pred 01. 10. 2012, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012, ale použije sa ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch účinné v čase začatia odvolacieho konania. Ide

totiž o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01. 10. 2012.

Ak okresný súd vyrubil navrhovateľovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd aj napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.“

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutých uzneseniach zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto predmetné uznesenia okresného súdu potvrdil ako vecne správne. Napadnuté uznesenia krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch (položka 7a sadzobníka súdnych poplatkov).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v ich petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2015

